

บทบาทรัฐสภาในการพัฒนากฎหมายที่เสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม Roles of the Parliament in Developing Laws to Enhance the Capacity for Cultural Tourism Management

เฉลิมศักดิ์ บุญนำ^{1*} (Chaleomsak Bunnam)^{1*}

สุนิสา เชาวนเมธากิจ² (Sunisa Chaomatagit)²

Received: February 28, 2024; Revised April 4, 2024; Accepted: April 17, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง บทบาทรัฐสภาในการพัฒนากฎหมายที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานผู้รับผิดชอบในเชิงนโยบายต่อรัฐสภา และ 2) เพื่อเสนอแนะบทบาทรัฐสภาต่อการพัฒนากฎหมาย นโยบายภาครัฐที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากหน่วยงานภาครัฐ คือ หน่วยงาน นิติกร อัยการ ผู้พิพากษา นักวิชาการที่มีประสบการณ์ด้านกฎหมาย และด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หน่วยงานภาครัฐ คือ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว/บริษัททัวร์ ร้านค้า/ของที่ระลึก พนักงานขับรถโดยสาร

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สงขลา 90000, อีเมล: chaleomsak.bu@skru.ac.th

² อาจารย์, สาขาวิชาศึกษาทั่วไป คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110, อีเมล: sunisa@hu.ac.th

¹ Assist. Prof., Ph.D., Innovative Management, College of Innovation and Management, Songkhla Rajabhat University, Songkhla, 90000, Thailand, E-mail: chaleomsak.bu@skru.ac.th

² Lecturer, General Education, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Songkhla, 90110, Thailand, E-mail: sunisa@hu.ac.th

*Corresponding author : E-mail address : chaleomsak.bu@skru.ac.th

ผู้ประกอบการธุรกิจ และประชาชนในพื้นที่และ/หรือผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่การวิจัย โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวนทั้งสิ้น 30 คน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า 1) การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประสบความสำเร็จสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันด้วยการผลิตเพื่อใช้สู่การผลิตเป็นธุรกิจ การใช้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และกลไกการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมเชิงวัฒนธรรม 2) รัฐสภาสามารถเสนอให้มีการแก้ไขร่างกฎหมายเพื่อเป็นกรอบกฎหมายสามารถสะท้อนถึงแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับประเด็นด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และรัฐสภาทำหน้าที่ในการติดตามกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อการนำไปใช้ในการควบคุมในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

คำสำคัญ : บทบาทรัฐสภา, การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, กฎหมาย, คณะกรรมาธิการ

Abstract

The objectives of the research on the roles of the parliament in developing laws to enhance the capacity for cultural tourism management are 1) to propose guidelines for enhancing cultural tourism management capacity to provide a basis for decision-making of policy agencies to the parliament, and 2) to propose the role of parliament in formulating laws and government policies to enhance the capacity for cultural tourism management.

This is qualitative research collecting data through structured and in-depth interviews from public sectors, namely lawyers, legal officers, prosecutors, judges, academics with experience in law and cultural tourism, tourism enterprises/ tour companies, shops/souvenir shops, passenger drivers, business owners, and residents and/or stakeholders in cultural tourism in the research area. A purposive sampling method was used to select a total of 30 participants, and the data were analyzed to draw conclusions.

The investigation yielded the following findings. First, the success of maximizing the capacity of cultural tourism management can create a competitive advantages through production for business. Cultural tourism can be implemented to strengthen competitive capabilities and mechanism can be utilized to drive tourism with cultural innovation. Second, the parliament can propose amendments to the draft law to create a legal framework that reflects new concepts related to cultural tourism issues. The parliament also has a role in monitoring the implementation of enacted laws to ensure compliance with regulations related to cultural tourism.

Keywords : Parliamentary role, cultural tourism management, laws, committees

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นหนึ่งในแหล่งรายได้ที่สำคัญที่นำมาซึ่งเงินตราประเทศ กระแสเงินตราไหลเวียนในประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมและขนส่ง รวมถึงการค้าและการลงทุนที่ช่วยเพิ่มการขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศไทย อ้างอิงจากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account: TSA) ในปี พ.ศ. 2562 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (Tourism Gross Domestic Product: TGDPI) มากถึง 3,005,552 ล้านบาท หรือเท่ากับสัดส่วนร้อยละ 17.79 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2566) การท่องเที่ยวมีการแข่งขันช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวโลก ดังนั้น กลยุทธ์หลักที่สำคัญประการหนึ่งของการท่องเที่ยวของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ

ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570) คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) กลยุทธ์ที่ 2 Thai Cultures and Identities ส่งเสริมการอนุรักษ์และต่อยอดทรัพย์สินทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยด้วยการประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัย ซึ่งกรณีของการส่งเสริมการท่องเที่ยวในลักษณะเช่นเดียวกับของไทยหรือการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนี้ได้ถูกกำหนดเป็นนโยบายการท่องเที่ยวของต่างประเทศและประสบความสำเร็จมาแล้ว เช่น นโยบาย Korean Wave และ Cool Japan เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)

ประเทศไทยประสบปัญหาอย่างมากในการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ไม่คุ้มค่า และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวหรือบางแห่งอาจไม่ได้รับการดูแลรักษาเท่าที่ควร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการเตรียมการและการจัดการที่ดี โดยเฉพาะการจัดการโครงสร้างพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางกายภาพ ชีวภาพ สังคมและวัฒนธรรมโดยการให้ความสำคัญต่อการดูแลรักษาอย่างเคร่งครัด โดยไม่ทำให้สภาพแวดล้อมเดิมต้องเปลี่ยนแปลงและแหล่งท่องเที่ยวจะต้องสร้างความพึงพอใจและความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในระยะยาวและคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของพื้นที่ทั้งทางกายภาพ ชีวภาพ สังคม และวัฒนธรรม ผลกระทบต่อสภาพลักษณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและจำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ปัญหาความไม่ปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ปัญหาการเข้าถึงจากภายนอกและการเดินทางเชื่อมโยงในประเทศ ปัญหาด้านการบริการที่ขาดมาตรฐานและขาดประสิทธิภาพ ปัญหาการหลอกลวงและเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ปัญหาทัวร์ศูนย์เหรียญ และปัญหาการขายสินค้าให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติในราคาสูง (ฤทธิจักร จันทิมา, 2565) โดยการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างองค์การการท่องเที่ยวทั้งระบบและการบูรณาการการทำงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการปรับปรุงกฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว โดยในปัจจุบันพบว่า มีกฎหมายหลายฉบับยังล้าสมัย ไม่ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อกลไกการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยบทบาทรัฐสภานอกจากการกถนองกฎหมายแล้ว

รัฐสภายังมีบทบาทในด้านอื่นที่มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินงานของรัฐบาลให้สอดคล้องกับหลักสากลได้ตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดในการปกครองของแต่ละประเทศผ่านกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลรัฐบาล การส่งเสริมประสิทธิภาพของรัฐสภาด้านกระบวนการนิติบัญญัติ คือ การหาแนวทางเพื่อส่งเสริม “คุณภาพของกฎหมาย” (Law quality) ข้อบ่งชี้ในมิติด้านคุณภาพของกฎหมาย ได้แก่ ความสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่เดิม (ปณิธิ์ศรีปทุมวัฒน์, 2564) โดยกฎหมายการท่องเที่ยวที่ดีต้องมีความเหมาะสม เข้าใจง่าย ไม่ขัดต่อหลักการความมั่นคงแห่งนิติฐานะ มีความสอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 77 รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่างๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง และเพื่อให้สอดคล้องกับการบังคับใช้เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และที่สำคัญจะเป็นประโยชน์ต่อการทำให้การบังคับใช้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้น จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น เพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทยในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถสร้างรายได้ กระจายรายได้ให้แก่ชุมชนและประเทศชาติได้ต้องให้ความสำคัญกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีจำนวนหลายฉบับ ทั้งกฎหมายหลายฉบับยังนำมาบังคับใช้ และหลายฉบับอาจไม่ได้นำมาใช้ โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งกฎหมายทุกฉบับเกี่ยวข้องอยู่ในพื้นที่ของการท่องเที่ยวทั้งที่มีในการปรับปรุงพระราชบัญญัติให้ทันสมัยแล้ว แต่เมื่อนำไปใช้ยังไม่สามารถใช้บังคับเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากเนื้อหาข้อกฎหมายที่ยังมีช่องว่างในการตีความ จึงทำให้เมื่อนำกฎหมายไปบังคับใช้จึงต้องอาศัยเวลานานในการวิเคราะห์และตีความ จึงสนใจศึกษาบทบาทรัฐสภาในการพัฒนาหลักระเบียบ กฎหมายที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานผู้รับผิดชอบในเชิงนโยบายต่อกลไกรัฐสภา
2. เพื่อศึกษาบทบาทรัฐสภาต่อการพัฒนากฎหมาย นโยบายภาครัฐที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงประเพณี วิถีชีวิต และการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้คุณค่าสถาปัตยกรรมในเส้นทางอารยธรรมล้านนา (กวรรณ สังขกร อาชว์บาร์มี มณีตระกูลทอง และคันสนีย์ กระจำโจม, 2561) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ แก่นักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับวัตถุสิ่งของ ภูมิปัญญา จิตวิญญาณ และประวัติศาสตร์ หรือผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้ (Tangible Culture) และที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Culture) ทั้งนี้ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นประเภทการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมีศักยภาพควรได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างมาก เนื่องจาก 1) ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นมามีอดีตจำนวนมาก เช่น วัด โบราณสถาน เป็นต้น สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศไทย (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2566) โดยที่นำเสนอในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดกลไกการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายการพัฒนาศักยภาพสมาชิกของชุมชนให้สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนทรัพยากรการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ร่วมกันการทำงานเป็นเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้มแข็งได้ในระยะยาว เพื่อลดการพึ่งพาการสนับสนุนของภาครัฐหรือภาคเอกชน (สมชาย ธนกุลสมาลย์ และสุริยะ ปรายสาธก, 2565)

บทบาทรัฐสภา

รัฐสภาหรือสถาบันนิติบัญญัติถือเป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่นและใกล้ชิดกับประชาชนในฐานะเป็นสถาบันตัวแทนของประชาชนสามารถรับรู้ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนและประเทศชาติได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการกำหนดกฎเกณฑ์หรือออกกฎหมายต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นกติกาของสังคม รวมทั้งบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในด้านต่าง ๆ กับภายนอกประเทศทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ดังนั้น จึงนับได้ว่ารัฐสภาได้เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนหรือสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาลโดยมีเป้าหมายเดียวกันคือช่วยในการพิทักษ์ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ (วิภาวรรณ เรืองฤทธิ์, 2563) รัฐสภาทำหน้าที่หลักที่สำคัญในการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกันของสังคม นอกจากหน้าที่สำคัญด้าน นิติบัญญัติแล้ว ยังมีบทบาทที่สำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหาร และอื่น ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ครอบคลุมกิจการต่าง ๆ ของรัฐเกือบทุกด้าน ซึ่งในทางปฏิบัติการดำเนินบทบาทดังกล่าวโดยผ่านสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด แม้จะเป็นไปได้ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นกระบวนการที่ใช้เวลานานในการพิจารณา เพราะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาก และอาจมีการเจรจาต่อรองรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การแสดงบทบาทหน้าที่ของรัฐสภาจึงมักกระทำโดยอาศัยองค์ประกอบที่เป็นกลไกในการดำเนินงานของรัฐสภา คือ คณะกรรมาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากคณะกรรมาธิการเป็นองค์กรที่ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา และมีบทบาทสำคัญในการพิจารณา ร่างกฎหมาย การติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล และบทบาทในการสอบสวนเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสาธารณะ และอยู่ในอำนาจของรัฐสภา โดยบทบาทหน้าที่คณะกรรมาธิการนั้นเป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อการทำหน้าที่บทบาทรัฐสภา และที่สำคัญหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรทั้งในด้านนิติบัญญัติและด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน จำเป็นต้องมีการตั้ง

คณะกรรมการการเพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่สมาคมมอบหมาย ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐสภามีหน้าที่ที่กว้างขวาง ครอบคลุมในกิจกรรมทุกประเภท การปฏิบัติหน้าที่ทั้งในทางนิติบัญญัติและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องอาศัยคณะกรรมการการ โดยคณะกรรมการแต่ละคณะได้ถูกตั้งขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสอบสวนกรณีใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา หรือของสภาแล้วแต่กรณี หรือหมายถึงคณะบุคคลที่สภาตั้งขึ้นเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วต้องรายงานต่อรัฐสภา ซึ่งการมอบหมายให้คณะกรรมการการกระทำการดังกล่าวเป็นการมอบหมายเฉพาะเรื่อง

บทบาทของรัฐสภาจึงมีความสำคัญในการถ่วงถ่วง ควบคุม ขอบบังคับ และการปรับปรุงข้อกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของสภาวะสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปกป้องดูแลรักษาผลประโยชน์ของชาติ และประชาชนในด้านต่าง ๆ ซึ่งบทบาทของรัฐสภาต้องเกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ เพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศด้านเศรษฐกิจที่สำคัญที่สร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับประเทศอย่างมหาศาล โดยการจัดการกิจกรรมของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมการเดินทางพักผ่อนหย่อนใจ และการศึกษาหาความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมวิถีชีวิตของประเทศไทย ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว จากการที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเข้ามาท่องเที่ยวและเกิดการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือกฎระเบียบอาจไม่ทันสมัยทันกับยุคสมัยที่มีนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมแตกต่างหลากหลาย อาจส่งผลกระทบต่อวิถีความเชื่อและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมในประเทศไทยมีหลายรูปแบบที่สำคัญทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ จึงต้องมีการศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายกติกากให้สอดคล้องกับการให้บริการและไม่ส่งผลกระทบต่อความดีงามของวัฒนธรรม จึงตระหนักให้มีความสำคัญที่จะยึดโยงคุณค่า และมูลค่าของการสร้างสรรค์จากวัฒนธรรมของประเทศได้อย่างยั่งยืน

กฎหมายด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

กฎหมายสำคัญของไทยที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กฎหมายเกี่ยวกับองค์การที่ดูแลสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยทั่วไป
2. กฎหมายควบคุมนักท่องเที่ยว
3. กฎหมายควบคุมดูแลและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว
4. กฎหมายควบคุมเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กฎหมายเกี่ยวกับองค์การที่ดูแลสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

1.1 พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2558)

1.2 พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายที่ก่อตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขึ้น

1.3 พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544 เป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และอื่น ๆ

1.4 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

2. กฎหมายควบคุมนักท่องเที่ยว

2.1 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2523 และ พ.ศ.2542 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้าออกประเทศไทย ในฐานะนักท่องเที่ยว

2.2 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2496 ถึง พ.ศ. 2548 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการนำของเข้าและส่งออกนอกราชอาณาจักร การเสียภาษีตามอัตราศุลกากรของนักท่องเที่ยว

3. กฎหมายควบคุมดูแลและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว

3.1 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองดูแลรักษาและจัดการอุทยานแห่งชาติ

3.2 พระราชบัญญัติสงวนสัตว์ป่าและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสงวนพันธุ์สัตว์ป่าและคุ้มครองสัตว์ป่าโดยคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ

3.3 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2528 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดูแลพื้นที่บริเวณที่เป็นป่าสงวน

3.4 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2525 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

3.5 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2534 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและทำเหมืองแร่

3.6 ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2520 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและทำ ลำมะโนที่ดิน

3.7 พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาและอนุรักษ์ประเพณีและศิลปวัฒนธรรม

3.8 พระราชบัญญัติรักษาคล่อง ร.ศ. 121 เป็นกฎหมายที่จัดการดูแลรักษาพื้นที่บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์

3.9 พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

3.10 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษทางอากาศ น้ำ เสียง และอื่นๆ

3.11 พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ควบคุมดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะสงฆ์

3.12 พระราชบัญญัติสุสานและสถาปนสถาน พ.ศ. 2528 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยกำหนดให้มีการเผาศพหรือฝังศพในสุสาน

3.13 พระราชบัญญัติว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามตามกฎหมาย ร.ศ.128 เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการที่จะให้มิชชันนารีและมิชชันนารีแห่งแสงถือที่ดินเพื่อก่อตั้งวัดบาทหลวง

3.14 พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2409 และ พ.ศ. 2528 จัดควบคุมและดูแลด้านการประมง

3.15 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 ควบคุมการสร้างโรงงานและจัดการโรงงาน

3.16 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชาญเมือง พ.ศ. 2535 ควบคุมดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่ต่าง ๆ

3.17 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2543 ควบคุมการก่อสร้างอาคารบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

4. กฎหมายควบคุมเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว

4.1 พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535

4.2 พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2527

4.3 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2546

4.4 พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535

4.5 พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2544

4.6 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2535

4.7 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2544

4.8 พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2548

- 4.9 พระราชบัญญัติคุ้มครองส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542
- 4.10 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2541
- 4.11 พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543
- 4.12 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2546
- 4.13 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2542
- 4.14 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2547
- 4.15 กฎหมายว่าด้วยทางหลวงตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 259 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515
- 4.16 พระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494
- 4.17 พระราชบัญญัติการเดินเรื่อน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2560
- 4.18 พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. 2481
- 4.19 พระราชบัญญัติเรือโดนกัน พ.ศ. 2522
- 4.20 พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497
- 4.21 พระราชบัญญัติการทำอากาศยานการแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้มีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างทำการสัมภาษณ์เชิงลึก และมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 30 คน จาก 1) หน่วยงานภาครัฐ คือ หน่วยงาน นิติกร อัยการ ผู้พิพากษา นักวิชาการที่มีประสบการณ์ด้านกฎหมายและด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและ/หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป 2) หน่วยงานภาคธุรกิจ คือ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว/บริษัททัวร์ ร้านค้า/ของที่ระลึก ผู้ประกอบการธุรกิจ โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ประกอบการ

ภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่การวิจัย และ 3) ประชาชนในพื้นที่และ/หรือผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่การวิจัย ได้รับความข้อมูลโดยยึดประเด็นคำถามการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาเป็นแนวทางการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสรุปผลการตีความข้อมูลและตรวจสอบยืนยันข้อมูลที่ได้โดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบเชื่อมโยงสามเ้า (Triangulation)

ผลการศึกษา

บทบาทรัฐสภาในการพัฒนากฎหมายที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จ สามารถนำกฎระเบียบ กฎหมายบังคับใช้ได้อย่างทั่วถึง และเกิดการดำเนินการในบทลงโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตาม พร้อมทั้งสามารถสร้างความเชื่อถือ ความไว้วางใจต่อนักท่องเที่ยวในการได้รับบริการท่องเที่ยวตามที่ประสงค์ พร้อมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุ่มเทกำลังความสามารถ ควบคุมผู้อยู่ภายใต้การดำเนินการท่องเที่ยวร่วมกันภายใต้กฎระเบียบ กฎหมายของประเทศไทยอย่างเคร่งครัด เป็นไปตามกฎระเบียบ กฎหมายของประเทศไทยที่ประกาศบังคับใช้ โดยผลการศึกษาพบว่า

1) การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานผู้รับผิดชอบในเชิงนโยบายต่อกลไกรัฐสภา

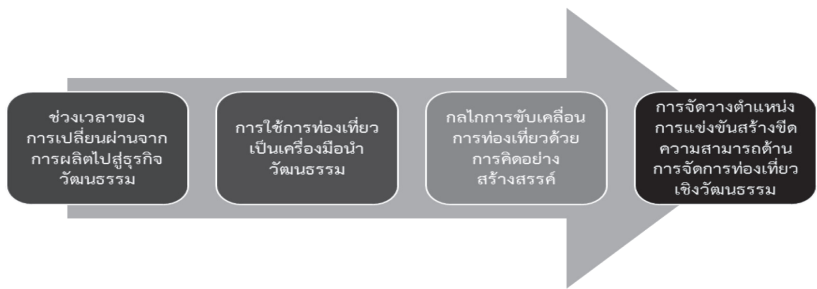
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถก่อให้เกิดผลกระทบทั้งเชิงบวก คือ การสร้างงานและรายได้ สร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น และเชิงลบ คือ ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม รวมถึงส่งผลกระทบต่อทรัพยากรถูกทำลาย และที่สำคัญประเด็นการส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำการกระจายรายได้ เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อการความยั่งยืนของโลก เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs Goals) ขึ้น เพื่อใช้เป็นทิศทางการ

พัฒนาโลกตั้งแต่ ปี 2015 จนถึงปี 2030 ทั้งนี้ SDGs ประกอบด้วยเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2030 จำนวน 17 ข้อ การท่องเที่ยวมีส่วนในการถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายในสามจากเป้าหมายทั้ง 17 ได้แก่ เป้าหมายที่ 8 การเติบโตเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ภายในปี 2573 กำหนดและดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมท้องถิ่น วัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ เป้าหมายที่ 12 การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน การบริโภคอย่างรับผิดชอบและพัฒนาและใช้เครื่องมือเพื่อติดตามความยั่งยืน ผลกระทบการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่สร้างงาน และส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และ เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล รวมถึงผ่านทางการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนเรื่องการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งคิดเป็น 10% ของ GDP ของโลก 7% ของการค้าโลกและหนึ่งในสิบของงานสามารถมีส่วนร่วมร่วมกับทุกคน 17 เป้าหมาย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างมากต่อประเทศไทย เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะถ่ายทอด สื่อสาร เอกลักษณ์ วัฒนธรรมประจำชาติไทย ซึ่งการนำวัฒนธรรมมาเป็นจุดขาย ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยสัมผัสวัฒนธรรมประจำชาติอื่น จึงอยากเข้ามาชื่นชมความงดงาม ทรงคุณค่าแก่การมาเยี่ยมชม ปัจจุบันประเทศไทยได้สร้างความเจริญด้วยการนำเอาคุณค่าทางวัฒนธรรมมานำเสนอในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ (globalization) ได้อย่างชัดเจน ซึ่งจุดดึงดูดทางวัฒนธรรมของประเทศไทยได้สร้างโอกาสทางธุรกิจ วัฒนธรรม (Cultural Business Model) โดยการนำเสนอผ่านกระบวนการสร้างสรรค์อย่างลงตัว ทำให้เกิดนวัตกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถสร้างการจ้างงานและรายได้ให้กับประชาชนและประเทศชาติได้อย่างน่าสนใจ เช่น ศิลปะ ภาพวาด ดนตรีไทย ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ อาหาร กีฬา สื่อออนไลน์ ศิลปะ วัฒนธรรมดิจิทัล ภาพการ์ตูน เกม มัลติมีเดียต่างๆ จากอุตสาหกรรมวัฒนธรรม (Cultural Industry) หรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยววัฒนธรรมสามารถพัฒนามาเป็นนวัตกรรมวัฒนธรรม ซึ่งมาจากการนำเอาความได้เปรียบทางวัฒนธรรมของชาติที่มีไม่เหมือนและเหนือกว่าประเทศคู่แข่ง อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมจึงสามารถเพิ่มมูลค่าสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจ โดยอุตสาหกรรมประเภทนี้ต้องอาศัยแนวคิดการจัดการท่องเที่ยว + วัฒนธรรม + คิดเชิงสร้างสรรค์ + เทคโนโลยีทันสมัย 4.0

เพื่อสามารถสร้างนวัตกรรมการท่องเที่ยววัฒนธรรมซึ่งเป็นการสร้างรายได้เปรียบ
คู่แข่งที่แตกต่างและน่าสนใจอย่างมาก

ดังนั้น เพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมประสบความสำเร็จจึงต้องศึกษาปัจจัยที่กำหนดความได้เปรียบ
สามารถสร้างการแข่งขันได้เหนือคู่แข่ง ประกอบด้วย 1) ช่วงเวลาของการเปลี่ยนผ่าน
จากการผลิตเพื่อใช้สู่การผลิตเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2) การใช้การ
ท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือนำวัฒนธรรมเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
3) กลไกการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรมเชิงวัฒนธรรม และ 4) การจัดวาง
ตำแหน่งการแข่งขันสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ปัจจัยกำหนดการสร้างขีดความสามารถในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ที่มา : เฉลิมศักดิ์ บุญนำ และ สุนิสา เชาวน์เมธากิจ (2560)

2) บทบาทรัฐสภาต่อการพัฒนากฎหมาย นโยบายภาครัฐที่เสริมสร้าง
ขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

บทบาทรัฐสภาในการกำกับดูแลการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการสร้าง
กรอบการพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บทบาทสำคัญ
ในการพิจารณาร่างกฎหมายเหล่านั้น รัฐสภาสามารถเสนอให้มีการแก้ไขร่างกฎหมาย
ดังกล่าวเพื่อเป็นหลักประกันว่า กรอบกฎหมายเหล่านั้นสะท้อนถึงแนวคิดใหม่ๆ
ที่เกี่ยวกับประเด็นด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นอกจากนี้รัฐสภายังมีหน้าที่
ในการติดตามมิให้กฎหมายที่บัญญัติขึ้นไม่สามารถนำไปสู่การนำไปใช้ได้จริง
แต่ต้องมีการนำไปใช้ในการควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง รวมถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของรัฐสภาต่อบทบาทที่มีต่อการเป็นตัวแทนผลประโยชน์ที่สำคัญของประชาชนของประเทศโดยรัฐสภาต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และรัฐสภาควรมีบทบาทสำคัญ คือ นโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชน ประเทศในการสร้างโอกาสและรายได้ให้แก่ประชาชนคนพื้นที่ บทบาทรัฐสภาในขั้นตอนกระบวนการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต้องใช้กลไกเพื่อให้เกิดความตระหนัก

เป้าหมายสูงสุดของการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น คือ ความสงบสุขบนพื้นฐานความต้องการและประโยชน์สุขของของประชาชนเป็นหลัก การบริหารงานราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารต้องสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของสังคม ภายใต้หลักนิติรัฐที่ต้องบริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมาย การดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์อันแท้จริงต่อประชาชน โดยมีกฎหมายให้อำนาจที่จะดำเนินการไว้อย่างชัดเจนในเรื่องที่กฎหมายกำหนด แต่ในเรื่องที่กฎหมายมิได้ให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารจะกระทำได้เลย แต่สิ่งที่สำคัญนั้น คือ การที่มีกฎหมายจำนวนมากยิ่งทำให้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลถูกจำกัดมากยิ่งขึ้น กฎหมายนั้นเป็นกลไกที่ฝ่ายบริหารใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินกฎหมายมีส่วนอย่างมากต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลด้วย แม้ว่าจะมีกฎหมายที่ดี แต่กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการดำเนินการแล้วไม่สามารถทำให้นโยบายสำเร็จลงได้อย่างเป็นรูปธรรมหรือหากมีกฎหมายอยู่แต่บทบัญญัติของกฎหมายไม่เอื้อต่อการปฏิบัติให้สำเร็จโดยกฎหมายที่เป็นธรรมให้กับทุกฝ่ายต้องเริ่มด้วยกระบวนการร่างกฎหมายร่างกฎหมายที่ถูกเสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงควรได้รับความสำคัญ คือ ได้รับการเสนอต่อที่ประชุมสภาได้รับการพิจารณาจนมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายนอกจากนี้ร่างกฎหมายที่เสนอโดยฝ่ายค้านของไทยมักไม่ค่อยได้รับการพิจารณาเท่าใดนักหากไม่มีร่างกฎหมายจากคณะรัฐมนตรีเสนอเข้ามาพร้อมกันด้วยเพราะวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยนั้นจะเกิดความขัดแย้งทางความคิดหรือทัศนคติระหว่าง ส.ส. ที่มาจากฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน การมีคณะกรรมการ

จึงเป็นช่องทางของการทำงานร่วมกันระหว่าง ส.ส. ที่มาจากฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน โดยอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งของคณะกรรมการคือการสามารถร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ โดยหากให้คณะกรรมการเป็นผู้เสนอร่างกฎหมายจะส่งผลให้การทำงานร่วมกันของ ส.ส. ที่มาจากฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านมีความราบรื่นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะถือเป็นการเสนอร่างกฎหมายที่มาจากความเห็นร่วมกันของฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน เนื่องจากกฎหมายรัฐธรรมนูญมีการกำหนดให้รัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงกฎหมาย มีการสรุปสาระสำคัญของกฎหมายต่าง ๆ โดยกฎหมายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต้องมีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้ประชาชนทราบ และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง การปฏิรูปประเทศ บัญญัติว่า ด้านกฎหมายจะต้อง (1) มีกลไกให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 77 และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (2) ปฏิรูประบบการเรียนรู้และการศึกษาอบรมวิชาชีพกฎหมายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายให้เป็นผู้มีความรอบรู้ มีนิติทัศนะ และยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมของนักกฎหมาย (3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมายของรัฐโดยใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลกฎหมายได้สะดวก และสามารถเข้าใจเนื้อหาสาระของกฎหมายได้ง่าย (4) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ดังนั้น การเขียนกฎหมายที่จะทำให้เข้าใจได้ดีขึ้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นควร 1) เขียนเนื้อหาให้สั้น กระชับ ใช้สำนวนที่ง่ายต่อการตีความ ซึ่งถือเป็นเทคนิคของผู้ร่างกฎหมายแต่ละคน และ 2) มีการจัดทำลำดับเหตุการณ์ วิวัฒนาการ ความเป็นมาของกฎหมายฉบับต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าการกฎหมายฉบับนั้นผ่านการแก้ไขมาแล้วกี่ครั้ง มีการแก้ไขอย่างไรหรือเคยมีการพิจารณาประเด็นใดมาแล้ว อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาแก้ไขกฎหมาย

ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา มี USC (United States Code) คือ การรวบรวมกฎหมายต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา โดยมีการนำเสนอที่มา ประวัติการยกร่างกฎหมาย ขั้นตอนการจัดทำกฎหมาย ผลการอภิปราย การพิจารณากฎหมายในชั้นคณะกรรมการว่า มีประเด็นใดบ้าง ซึ่งจะช่วยในการตีความกฎหมายในแต่ละมาตราได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันภาคเอกชนสหรัฐอเมริกามี USCA (United States Code Annotated) มีการนำเสนอเนื้อหามาตราต่าง ๆ ในกฎหมายแต่ละฉบับ ซึ่งมีความละเอียด ยิ่งขึ้นจะช่วยให้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณากฎหมายได้ต่อไป รวมถึงสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ได้ ควรมีการพัฒนาข้อมูลด้านกฎหมายท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มีลักษณะเป็นระบบสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว สามารถติดตามขั้นตอนการร่างกฎหมายในช่วงใด หรือมีผลการพิจารณาเป็นอย่างไร เพื่อเป็นการส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายให้ประชาชนได้ทราบอีกช่องทางหนึ่งด้วย เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการสืบค้นหรือฐานข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายการท่องเที่ยวในประเทศที่มีประสิทธิภาพที่เพียงพอ จึงต้องใช้ระยะเวลานานในการรวบรวมข้อมูลประกอบการพิจารณากฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากข้อมูลกระจัดกระจายตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านกฎหมาย การมีฐานข้อมูลที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบจะทำให้การทำงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านกฎหมาย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่า การดำเนินการด้านกฎหมายของรัฐบาลต้องมีการดำเนินการอย่างรอบคอบ ละเอียด และรอบด้าน โดยเฉพาะในประเด็นปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมาก ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างการยอมรับ การดูแล ฟื้นฟู พัฒนาสิ่งที่เป็วัฒนธรรมของชาติเพื่อนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งนักท่องเที่ยวเน้นการศึกษาหาความรู้เชิงพื้นที่ที่มีลักษณะความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยสถานที่ดังกล่าวจะมีการบอกเล่าเรื่องราวเรื่องที่ผ่านมาทางประวัติศาสตร์ (story telling) ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้ผ่านการเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมชุมชน ความเป็นอยู่ เทศกาลประเพณี พื้นที่ต่าง ๆ ของชุมชน ชวนให้ศึกษาประวัติความเป็นมาการสืบสาน ถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงต้องมีมาตรการส่งเสริม กฎหมายบังคับใช้

เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประเทศ มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมการอนุรักษ์ และการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมสามารถดำเนินการได้หลากหลายจากการศึกษามาตรการทางกฎหมายของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพบว่ามีลักษณะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติอันเป็นรูปแบบทั่วไป แต่ไม่ปรากฏมาตรการบังคับเด็ดขาดในการส่งเสริม อนุรักษ์ หรือคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจจัดกลุ่มกฎหมายได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ 1) กฎหมายการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 2) กฎหมายการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมเฉพาะเรื่อง เช่น พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522 พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544 และ 3) กฎหมายการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมเฉพาะอย่าง เช่น พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติคุ้มครองส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดภาระหน้าที่และบทบาทผ่านกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาองค์กรชุมชนตำบล แต่กฎหมายมีลักษณะเป็นการส่งเสริมซึ่งขาดสภาพบังคับที่ชัดเจน ทำให้มาตรการทางกฎหมายไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วน ผู้สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านและประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนท้องถิ่นมีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริม อนุรักษ์ และคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งจะนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ชุมชนท้องถิ่นที่มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมที่ดึกดำบรรพ์สามารถถ่ายทอดความเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและการแสดงออกซึ่งศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของชุมชนแล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ในชุมชนท้องถิ่นนั้นสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโดยการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ของสภาองค์กรชุมชนตำบลโดยการตกลงระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) เพื่อให้การส่งเสริม อนุรักษ์ และการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย โดยการสังเคราะห์กฎหมาย

และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งมีความเกี่ยวข้องทั้งในด้านกฎหมายเกี่ยวกับองค์การที่ดูแลสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยทั่วไป กฎหมายควบคุมนักท่องเที่ยว กฎหมายควบคุมดูแลและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว กฎหมายควบคุมเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนคนพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และประการสำคัญเพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ปลอดภัย สะอาด และรักษาสีสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนโดยไม่ก่อให้เกิดการทำลายคุณค่า ความสวยงามของสถานที่ทั้งในภูมิสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรม อันส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แต่ยังมีการบริหารพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีกฎหมายออกมาแบบกว้าง ๆ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีการกำหนดแนวปฏิบัติที่ควรปฏิบัติ จึงทำให้เกิดช่องว่างของกฎหมายในการดำเนินการซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งในแต่ละพื้นที่ชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงต้องมีการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมดูแลเพื่อการสร้างมาตรฐานการประกอบอาชีพ และเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้สำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการศึกษากฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าเกิดปัญหาการบังคับใช้ต้องมีการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบเหล่านั้นจากข้อมูลหน่วยงานที่นำไปใช้ในการปฏิบัติจริง รวมถึงนักท่องเที่ยวและประชาชนคนพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอันมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ดังนั้น ความสำคัญดังกล่าวข้างต้นของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างมาก และการที่จะสามารถดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบได้อย่างเต็มที่และมีความถูกต้องชัดเจนต้องให้ความสำคัญกับเรื่อง การปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกฎหมายหลายฉบับได้มีการนำมาใช้ แต่เกิดความซ้ำซ้อน และไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้จริง และไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์บริบทที่สำคัญกับยุคสมัยในปัจจุบัน จึงเป็นบทบาทที่สำคัญของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในฐานะที่

เป็นสถาบันนิติบัญญัติ มีหน้าที่หลักในการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ การอยู่ร่วมกันของสังคม ซึ่งนอกจากจะ ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติแล้ว ยังมีบทบาทที่สำคัญในการติดตามตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารและอื่นๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ครอบคลุมกิจการต่างๆ ของรัฐเกือบทุกด้าน ซึ่งในทางปฏิบัติการดำเนินบทบาทดังกล่าวโดยผ่านสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด แม้จะเป็นไปได้ก็ตาม แต่ก็เป็นกระบวนการที่ใช้เวลานานในการพิจารณา เพราะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาก และอาจมีการเจรจาต่อรองรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การแสดงบทบาทหน้าที่ของรัฐสภาจึงมักกระทำโดยอาศัยองค์ประกอบที่เป็นกลไกของการดำเนินงานของรัฐสภา คือ คณะกรรมาธิการ โดยคณะกรรมาธิการจะมีหน้าที่สำคัญใน 3 ด้าน คือ

1. บทบาทด้านการพิจารณาร่างกฎหมายที่เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา รวมทั้งการพิจารณาร่างกฎหมายงบประมาณและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน
2. บทบาทด้านการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อสภา
3. บทบาทด้านการศึกษาสอบสวนเรื่องใดๆ ที่อยู่ในความสนใจของสาธารณะ และอยู่ในอำนาจของสภา

อภิปรายผล

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดขึ้นในทุกประเทศ เพื่อสร้างรายได้จากวัฒนธรรมของชาติจากการเล่าเรื่องราวความเป็นมา ศิลปะวัฒนธรรมที่มีอยู่และสืบทอดมายาวนานสามารถดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประเทศไทยมีกลไกระบบการขับเคลื่อนมากมายที่ทำให้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นที่ต้องการเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวด้วยกลยุทธ์วิธีการนำเสนอ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่วัฒนธรรมทั้งเมืองหลักและเมืองรองต่างๆ

มากมาย แต่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังประสบปัญหาเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบ ที่นำมาบังคับใช้กับนักท่องเที่ยว สังเกตได้จากยังมีนักท่องเที่ยวแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในสถานที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่า ได้มีกฎหมาย มาตรการต่าง ๆ ประกาศใช้ ประชาสัมพันธ์ถึงบริษัททัวร์ ไกด์นำเที่ยว หรือแม้แต่ผู้ประกอบการทำความเข้าใจต่อการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวก็ตาม

จะเห็นได้ว่า ปี 2562 ซึ่งเป็นปีวัฒนธรรมอาเซียน เป้าหมายของกระทรวง วัฒนธรรมใช้วัฒนธรรมเป็นเป้าหมายในการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มอาเซียน จากการขับเคลื่อนงานด้านวัฒนธรรม ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับมิติทางวัฒนธรรม เช่น US News ให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมโดดเด่นอันดับ 8 ของโลก CNN ให้ภาคอีสานเป็น 1 ใน 17 สถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องมาให้ได้สักครั้งในชีวิต Travel Bulletin นิตยสารท่องเที่ยวระดับโลก ยกย่องให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่ดีที่สุดในปี 2018 แนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้โดยส่งเสริมพื้นที่ท่องเที่ยวกระจายเป็นกลุ่ม ๆ ให้เกิดความเชื่อมโยง สร้างเครือข่ายการเดินทางให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากกลุ่มหนึ่งไปอีกกลุ่มหนึ่งได้เป็นวงจร และเกิดความเชื่อมต่อกันเป็นแหล่งจุดหมายท่องเที่ยว (destination) ที่เชื่อมโยงพื้นที่พัฒนาท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้าด้วยกัน พัฒนาสินค้าท่องเที่ยว (tourism product) ภาพลักษณ์ (image) หรือประชาสัมพันธ์ตราสินค้า (branding) ร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มนั้นก็ส่งเสริมให้มีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ที่สามารถสร้างความหลากหลาย และสร้างแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งจุดหมายท่องเที่ยวของกลุ่ม

แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหลักและรอง โดยจะพิจารณาความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยว ยึดแหล่งท่องเที่ยวที่มีแรงดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอยู่แล้วในอันดับต้น ๆ เป็นจุดรวมหลัก (primary node) จากนั้นจึงพัฒนาส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในระดับเดียวกันหรือระดับรองลงมา เพื่อให้เกิดแรงสนับสนุนในรูปแบบการเชื่อมต่อ (linkage) ระหว่างจุดรวม (node) หลักและรองเพิ่มขึ้น และเกิดโครงข่ายการสัญจรท่องเที่ยวภายในพื้นที่ (transportation networking) การพัฒนาประเทศต้องควบคู่วัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือการพัฒนาประเทศ สร้างรายได้ สร้างภาพลักษณ์ และเกียรติภูมิไทยในระดับโลก

เพื่อให้วัฒนธรรมที่นำเสนอผ่านการจัดการท่องเที่ยวทรงคุณค่า สามารถรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้คงอยู่และสามารถสร้างความชื่นชมต่อนักท่องเที่ยว การดำเนินการโดยใช้แนวทางการอนุรักษ์โบราณสถานจากยุโรปและอิตาลี สอดคล้องกับ Thanisaro (2022) กล่าวว่า หลักการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมคำนึงถึงสิ่งที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง สิ่งที่ชุมชนคาดหวัง และสิ่งที่ผู้รับผิดชอบ และผู้บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวคาดหวังเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นหลัก

สิ่งที่สำคัญในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญทางเทคโนโลยีนั้น การนำเสนอเรื่องของวัฒนธรรมต้องมียุคประกอบร่วมกันในการนำเสนออย่างน่าสนใจภายใต้แนวความคิด “การจัดการท่องเที่ยว + วัฒนธรรม + คิดเชิงสร้างสรรค์ + เทคโนโลยีทันสมัย 4.0” เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน จึงต้องมีมาตรการ กฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายเพื่อการควบคุมให้หน่วยงาน บุคคล สถานที่เกี่ยวข้องได้รับการคุ้มครองดูแล บูรณะ การใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและถูกต้อง เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมประจำชาติให้เป็นที่รู้จักโดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย เกิดความสูญเสียที่มีต่อวัฒนธรรมเพื่อการนำเสนอผ่านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สอดคล้องกับ (Phuripinisanant, Suklueang, and Suyaprom (2023) ระบุว่า ปัจจัยสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยการไม่ตั้งกฎระเบียบตามที่ขัดต่อระเบียบเดิม ได้แก่ การจัดระเบียบในการจัดการการท่องเที่ยวทุก ๆ คนในพื้นที่ยอมรับและสามารถปฏิบัติตามหลักกฎเกณฑ์ได้ กฎระเบียบที่บังคับใช้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนด ระเบียบไว้อย่างชัดเจน การให้ความเคารพสถานที่ ได้แก่ มินิโบายเรื่องการแต่งกายที่เหมาะสมสำหรับ การเข้าเที่ยวชม ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว อนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมประเพณี ของพื้นที่ เป็นต้น ดังนั้น จึงนำไปสู่ผู้มีบทบาทในการปรับปรุงแก้ไข มาตรการ กฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นคือ รัฐสภา การดำเนินการปรับปรุงที่เหมาะสมต้องประมวลผลการนำกฎหมายไปใช้ ปัญหาการใช้ ปัญหาการไม่นำกฎหมายไปใช้เพื่อบังคับต่อผู้ละเมิด ฝ่าฝืนกฎหมาย รวมถึงเหตุการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวโดยไม่คาดคิด หรือคาดคิดไว้แล้วและหาแนวทาง มาตรการแก้ไขรองรับแล้ว แต่ในการนำไปใช้ประโยชน์

หรือการแก้ไขปัญหายังไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยข้อจำกัดบางประการ รวมถึงกฎหมายที่ทับซ้อนกันต่อการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำไปบังคับใช้ และความไม่ชัดเจนของกฎหมาย ทำให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐตีความ เมื่อตีความไม่ตรงกันต้องมีการดำเนินการส่งฝ่ายยุติธรรมตีความ ทำให้เกิดความสูญเสียเวลากว่าผลการตีความจะออกมาอาจนานจนส่งผลให้กับผู้กระทำความผิดรอดพ้นจากความผิดเพราะอาศัยช่องว่างของกฎหมาย

บทสรุป

บทบาทรัฐสภาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐสภาเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นสถาบันนิติบัญญัติ มีหน้าที่หลักในการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ การอยู่ร่วมกันของสังคม ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติแล้ว ยังมีบทบาทที่สำคัญในการติดตามตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารและอื่นๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ครอบคลุมกิจการ ต่างๆ ของรัฐเกือบทุกด้าน ซึ่งในทางปฏิบัติการดำเนินบทบาทดังกล่าวโดยผ่านสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด แม้จะเป็นไปได้ก็ตาม แต่ก็เป็กระบวนการที่ใช้เวลานานในการพิจารณา เพราะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาก และอาจมีการเจรจาต่อรองรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การแสดงบทบาทหน้าที่ของรัฐสภาจึงมักกระทำโดยอาศัยองค์ประกอบที่เป็นกลไกของการดำเนินงานของรัฐสภา คือ คณะกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการเป็นองค์กรที่ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา และมีบทบาทหลายด้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง คณะกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการจะมีบทบาทหน้าที่สำคัญ คือ บทบาทด้านการพิจารณาร่างกฎหมาย บทบาทด้านการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน และ บทบาทด้านการศึกษาสอบสวนเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสาธารณะ และอยู่ในอำนาจของสภา คณะกรรมาธิการจึงมีอำนาจหน้าที่ที่ได้รับโอนดีมาจากรัฐสภา เช่น อำนาจในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารหรือการศึกษาประเด็นที่เป็นที่สนใจ และมีผลกระทบต่อสาธารณะ รัฐสภาจะให้อำนาจ คณะกรรมาธิการในการเรียกบุคคลต่างๆ มาชี้แจงและให้ข้อมูลความคิดเห็น หรือส่งเอกสารที่ต้องการมาให้คณะกรรมาธิการ หรือจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรวบรวม

ความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออำนาจในการพิจารณาร่างกฎหมายทั้งหลายที่เข้าสู่สภา การที่คณะกรรมการการจะมีอำนาจหน้าที่มากนักน้อยประการใดจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับว่าฝ่ายบริหารสามารถที่จะมีบทบาทเหนือฝ่ายนิติบัญญัติในระบบเสียงข้างมากในสภามากน้อยเพียงใด ในระบบการเมืองที่ฝ่ายบริหารมีความเข้มแข็งกว่าฝ่ายนิติบัญญัติโดยสามารถคุมเสียงข้างมากในสภาได้ก็จะทำให้รัฐสภาและคณะกรรมการการมีบทบาทที่จำกัดไปด้วย เช่นกรณีของประเทศไทยซึ่งแตกต่างไปจากระบบการเมืองสหรัฐอเมริกาที่มีการตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกัน ระหว่างฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการ ทำให้คณะกรรมการการของรัฐสภาอเมริกามีบทบาทในการเสนอพิจารณา ร่างกฎหมาย และทำให้งานกฎหมายที่สำคัญที่ฝ่ายบริหารต้องการตกไปในขั้นตอนของคณะกรรมการการได้ ในขณะที่อังกฤษ เยอรมนี สมาชิก รัฐสภาสามารถจะแก้ไขร่างกฎหมายที่รัฐบาลเสนอได้ แต่จะไม่ทำให้งานกฎหมายนั้นตกไปทั้งฉบับ แต่กรณีอิตาลี สมาชิกรัฐสภา สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่จนกระทั่งอาจจะมีเค้าเดิมอยู่ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 นโยบายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประเทศไทยสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเพราะมีมาตรการทางนโยบายกำกับซึ่งจะสร้างผลผลิตของนโยบายจากการนำเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติไปบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง

1.2 กลไกการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมผสมผสานจากหลากหลายภาคส่วนมีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญกับการนำเสนอสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมที่ต้องดำเนินการโดยการใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ โดยต้องทำการศึกษามาตรการกฎระเบียบที่สอดคล้องอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ควรมีการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาลในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อสภา

2.2 รัฐบาลต้องมีการดำเนินการปรับปรุงและประมวลผลการนำกฎหมายไปใช้ ปัญหาการใช้ ปัญหาการไม่นำกฎหมายไปใช้เพื่อบังคับต่อผู้ละเมิดฝ่าฝืนกฎหมาย รวมถึงเหตุการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวโดยไม่คาดคิดให้สอดคล้องกับสถานการณ์การท่องเที่ยวสมัยใหม่

3. ข้อเสนอแนะกลไกการขับเคลื่อน

3.1 กระตุ้นการนำเสนอวัฒนธรรมวิถีธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแสดง อาหาร ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่และชาติ รวมถึงที่พักที่มีรูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรม ที่พัก เช่น บูติกโฮเต็ล (Boutique Hotel) ที่พักขนาดไม่ใหญ่ มีการออกแบบเฉพาะเพื่อนำเสนอศิลปวัฒนธรรม เน้นความน่าสนใจให้กับลูกค้าที่ต้องการความสุขทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงวัฒนธรรมแบบบูรณาการในรูปแบบครบวงจร

3.2 ดำเนินการสร้างสรรค์แคมเปญโฆษณา เช่น “Amazing Thai...” “Amazing ไทยเท” เพื่อการสร้างภาพลักษณ์และมุมมองให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ มองเห็นความน่าสนใจการสร้างความสุขผ่านการท่องเที่ยวไทยแบบสัมผัสที่สามารถเข้าถึงเรื่องราว เรื่องเล่าของประเทศไทย ชวนให้เกิดความต้องการมาสัมผัสการท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะเชิงวัฒนธรรมไทย และที่น่าสนใจในเรื่องประสบการณ์ท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Thai Local Experience) ผ่านการมีส่วนร่วมระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชนท้องถิ่น หรือ ภาพยนตร์ การนำเสนอเรื่องราวถ่ายทอดประสบการณ์ เช่น ภาพยนตร์ Local Hero นำเสนอเรื่องราวแนวอนุรักษ์ธรรมชาติ ผู้อนุรักษ์วิถีชีวิต วัฒนธรรม สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ถ่ายทอดเรื่องราวสร้างแรงบันดาลใจ สร้างกระแสการท่องเที่ยวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Facebook, Youtube, Instagram, Influencer และ LINE TV)

4. ข้อเสนอด้านกฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยตรง มาบังคับใช้ตามประเภทของวัฒนธรรมโดยให้มีการดำเนินการดังนี้

4.1 การจัดทำข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับที่ดิน เฉพาะพื้นที่วัฒนธรรมรวมถึงพื้นที่ข้างเคียงให้สามารถอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนา ให้สอดคล้องกับนโยบายชาติกระทรวงวัฒนธรรม

4.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อกำหนด แนวทางการพัฒนาในพื้นที่วัฒนธรรมอย่างชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาควิชาชน ภาครัฐเอกชน ทุกภาคส่วน

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง บทบาทรัฐสภาในการพัฒนา กลไก ระเบียบ กฎหมายที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่าน และแหล่งทุนสนับสนุน การวิจัยจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

กรวรรณ สังขร อาชว์বারมี มณีตระกูลทอง และ ศันสนีย์ กระจ่างโฉม. (2561).

แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อ
สร้างมูลค่าเพิ่ม กรณีศึกษา : เส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา.

กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.).

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
แห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการนโยบาย
การท่องเที่ยวแห่งชาติ.

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย. (2563). **บทบาทของ
รัฐสภาในการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปปฏิบัติ (พจนานุกรม
สุทธิพิณิจธรรม และอริชา ชัยวิเชียร, ผู้แปลและเรียบเรียง).** กรุงเทพฯ:
สแกนด์-มีเดีย คอร์ปอเรชั่น.

เฉลิมศักดิ์ บุญนำ และสุนิสา เซาวันเมากิจ. (2560). **บทบาทรัฐสภาในการ
พัฒนากฎระเบียบ กฎหมายที่เสริมสร้างขีดความสามารถด้าน
การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (รายงานผลการวิจัย).** กรุงเทพฯ:
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ทวิศ ศรีเกตุ. (2559). **การทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย.** กรุงเทพฯ:
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ปณิธีร์ ปทุมวัฒน์. (2564). การพัฒนาบทบาทของรัฐสภาเกี่ยวกับหลักสากล
ทางกฎหมาย. **วารสารจุลนิติ.** 18(1), 131-137.

ฤทธิจักร จันทิมา. (2565). **แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม ภาคเหนือแบบยั่งยืน (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต).**
พระนครศรีอยุธยา: สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

วิภาวรรณ เรืองฤทธิ์. (2563). **บทบาทรัฐสภาไทยในด้านต่างประเทศ.**
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สมชาย ธนกุลมัลย์ และสุริยะ ปรายสาธก. (2565). นโยบายการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจหลังสถานการณ์การแพร่
ระบาดไวรัสโคโรนา 2019กรณีศึกษาสำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพมหานคร, **วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ.** 5(6),
155-173.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). **ข้อกำหนดเบื้องต้นการวิจัย
เรื่องบทบาทรัฐสภา ในการขับเคลื่อนประเทศไทยด้านการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

อภิวัฒน์ สุดสาว. (2563). ระบบคณะกรรมการ กลไกการทำงานของสภา.
วารสารจุลนิติ, 7(1), 105 - 114.

Phuripinisanant, T., Suklueang, K. ., and Suyaprom, S. (2023). Buddhist
Methods of Culture Tourism Management of Phranakhonsiyutthaya
Province, **Journal of MCU Social Science Review**. 12(2), 247-261.

Thanisaro, P. S. (2022). The Relic-Enshrining Pagodasin Southern Thailand :
Historical Buddhist Art and Cultural Tourism Management, **Journal of
MCU Ubon Review**. 7(1), 179-191.